

El preu de la carrera

**Preus universitaris 2013-14 a
Catalunya i anàlisi de l'evolució
del preu total dels estudis**
Juliol 2013

El preu de la carrera

**Preus universitaris 2013-14 a
Catalunya i anàlisi de l'evolució
del preu total dels estudis**
Juliol 2013

Autoria: Vera Sacristán i João França
Col·laboració: Antoni Ras.

EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris
2013-14 a Catalunya i
anàlisi de l'evolució del
preu total dels estudis

Resum executiu

Fins aquest moment, l'Observatori del Sistema Universitari havia analitzat l'evolució dels preus de matrícula per crèdits i per curs. Aquest proper any acadèmic 2013-14 es completarà la implantació dels nous plans d'estudis universitaris, adaptats a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior. Els nous plans d'estudis tenen configuracions i durades diferents dels anteriors. A aquests canvis de caràcter acadèmic s'hi ha afegit la modificació substancial del sistema de preus que es va produir el curs passat.

Per aquest motiu presentem, per primera vegada, una anàlisi de l'evolució del **preu total** dels estudis universitaris, tot comparant els del proper curs 2013-14 amb els del curs 2007-2008, el darrer en què els vells plans d'estudis van estar plenament vigents.

Les conclusions principals d'aquesta anàlisi són les següents:

La durada dels estudis s'ha allargat en un grup d'estudis (arquitectura tècnica, diplomatures, titulacions de mestre, enginyeries tècniques i, en alguns casos, enginyeries amb atribucions professionals), s'ha escurçat en un segon grup (algunes enginyeries i llicenciatures), i s'ha mantingut invariable en un tercer grup (resta d'enginyeries, algunes altres llicenciatures com medicina). A més, mentre algunes titulacions es convertien en graus, d'altres (les enginyeries amb atribucions professionals) es convertien en la suma d'un grau més un màster. Malgrat aquesta disparitat, totes les titulacions s'han encarit.

El sistema de preus a Catalunya ha experimentat 3 modificacions en 6 anys. Fins el curs 2007-08, les titulacions estaven classificades en 4 nivells de preus diferents. El curs següent, el Govern va crear un 5è nivell, més car, en el qual va situar els estudis de ciències de la salut. Dos anys més tard, el curs 2010-11 va reduir els 5 nivells a tan sols 3, tot unificant a l'alça els nivells 1 i 2 i els nivells 3 i 4. Finalment, acaba de modificar la valoració de tots els graus d'enginyeria per al curs 2013-14: amb les modificacions successives, aquests han passat d'un nivell intermedi al superior.

En els darrers 6 anys, l'efecte combinat del canvi dels plans d'estudi i de les successives modificacions del sistema de preus ha encarit entre un 69% i un 291% el preu dels estudis universitaris en termes reals, és a dir, un cop descomptada la inflació.

L'encariment més gran s'ha produït a les diplomatures i enginyeries tècniques, com ara l'Enginyeria Tècnica Industrial (especialitat Mecànica) o l'Enginyeria tècnica en Informàtica, que quasi han triplicat el seu preu en 6 anys (176,5% i 184,7% d'increment, respectivament). Aquests estudis han incrementat la seva durada de 3 a 4 anys i, alhora, han vist incre-

EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris
2013-14 a Catalunya i
anàlisi de l'evolució del
preu total dels estudis

RESUM EXECUTIU

mentada dues vegades en 6 anys la seva classificació entre els diversos nivells de preus. Quant a les diplomatures, els increments són similars, com ara és el cas del títol de Mestre en educació primària (167,7% d'increment) o superiors, com ara és el cas de Treball social (191,8%). Menció especial mereix la carrera d'Informació i documentació, que en 6 anys ha multiplicat el seu preu pràcticament per quatre, amb un increment del 290,9%.

Les titulacions que menys s'han encarit han estat les carreres que han reduït la seva durada, com ara Enginyeria informàtica, amb un increment del 69,3%, o han sofert modificacions menys dràstiques, com ara Biologia, que no ha arribat a duplicar el seu preu, en encarir-se un 75%.

Pel que fa a les novetats per al curs 2013-14, les més destacades són les següents:

Als estudis de grau d'enginyeria, el preu del crèdit matriculat per primera vegada augmenta nominalment un 10,5%, la qual cosa correspon a un increment real d'un 8,1%, un cop descomptada la inflació. El preu dels crèdits repetits s'incrementa un 12,9% nominal (11,8% real). La resta de preus (taxes per matriculació o expedició de títols) s'incrementen amb l'IPC (2,2% nominal). D'acord amb la nostra estimació, uns estudis complets d'Enginyeria Industrial passen a costar 22.000€ i uns d'Enginyeria Tècnica Industrial (especialitat Mecànica) 17.000€.

Si bé a les universitats públiques es congela el preu del crèdit en primera matrícula de tota la resta d'estudis de grau, a la Universitat Oberta de Catalunya es produeix un increment nominal del 4,2% en tots aquests estudis.

Als estudis de màster apareix una nova taxa de 30€ en concepte d'estudi de la sol·licitud d'admissió.

EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris
2013-14 a Catalunya i
anàlisi de l'evolució del
preu total dels estudis

1

Objectiu i motivació

Fins aquest moment, l'Observatori del Sistema Universitari havia analitzat l'evolució dels preus de matrícula per crèdits i per curs. Aquest proper any acadèmic 2013-14 es completarà la implantació dels nous plans d'estudis universitaris, adaptats a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES). Els nous plans d'estudis tenen configuracions i durades diferents dels anteriors. A aquests canvis de caràcter acadèmic s'hi ha afegit la modificació substancial del sistema de preus que es va produir el curs passat.

Per aquest motiu presentem, per primera vegada, una anàlisi de l'evolució del **preu total** dels estudis universitaris, tot comparant els del proper curs 2013-14 amb els del curs 2007-2008, el darrer en què els vells plans d'estudis van estar plenament vigents.

Els canvis produïts en els plans d'estudis en adaptar-los a l'EEES dificulten la tasca comparativa de l'evolució dels seus preus. Aquests canvis són, si més no, els següents:

1. Ha desaparegut el catàleg de títols oficials, i les universitats poden registrar els títols amb les denominacions i els continguts que desitgin, un cop superada la seva verificació. Com a conseqüència, excepte en el cas dels títols que habiliten per a l'exercici d'una professió regulada, resulta difícil fer un estudi comparatiu que abasti tots els estudis, donada la disparitat de titulacions.
2. El sistema de crèdits que s'empra per calibrar la dimensió (i el preu) de les assignatures s'ha modificat. En els estudis pre-EEES, un curs acadèmic complet típicament constava de 75 crèdits, mentre que actualment consta de 60 crèdits ECTS (European Credit Transfer System).
3. Així mateix, la durada dels estudis s'ha modificat. Així, arquitectura tècnica, diplomatures, enginyeries tècniques i titulacions de mestre, que abans de la reforma eren estudis de 3 anys de duració, ara consten de 4 cursos. De la mateixa manera, en alguns casos, els estudis d'enginyeries amb atribucions professionals (com ara la Industrial) han passat de 5 a 6 cursos. Simultàniament, els estudis d'enginyeries sense atribucions professionals (enginyeria informàtica, per exemple) i algunes llicenciatures, que duraven 5 anys, s'han escurçat a 4. Finalment, alguns altres estudis de les enginyeries amb atribucions professionals i algunes llicenciatures com ara Medicina han mantingut invariable la seva durada. A més, encara es donen moltes diferències: alguns estudis consten de 4 cursos, mentre d'altres consten de 6. Per a més diversitat, els 6 cursos de Medicina són avui un únic estudi de grau, mentre que els 6 de l'Enginyeria Industrial són avui la suma d'un grau de 4 i un màster de 2. Aquesta disparitat dificulta les agrupacions i obliga a considerar cada titulació per separat.

EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris
2013-14 a Catalunya i
anàlisi de l'evolució del
preu total dels estudis

1

OBJECTIUS I MOTIVACIÓ

4. El sistema de preus a Catalunya ha experimentat 3 modificacions en 6 anys. Fins el curs 2007-08, les titulacions estaven classificades en 4 nivells de preus diferents. El curs següent, el Govern va crear un 5è nivell, més car, en el qual va situar els estudis de ciències de la salut. Dos anys més tard, el curs 2010-11 va reduir els 5 nivells a tan sols 3, tot unificant a l'alça els nivells 1 i 2 i els nivells 3 i 4. Finalment, acaba de modificar la valoració del tots els graus d'enginyeria per al curs 2013-14: amb les modificacions successives, aquests han passat d'un nivell intermedi al superior.
5. Així mateix, el curs 2012-13 es va posar en marxa un nou sistema de fixació de preus, vinculat al cost dels estudis (vegeu l'informe *Quant paga l'estudiant? Preus i taxes de matrícula a Catalunya, a Espanya i al món*), i han sorgit noves taxes.
6. Finalment, en els darrers 6 anys el cost de repetir una assignatura s'ha modificat 5 vegades. El curs 2007-2008, matricular una assignatura per segona vegada comportava un 40% de recàrrec, i matricular-la més vegades un 65%. Tres anys més tard, el curs 2010-11 el recàrrec va passar a ser del 50% i del 80%, respectivament. El curs següent, el preu de les terceres i successives matrícules triplicava el preu de la primera matrícula (recàrrecs del 50% i del 200%, respectivament). Un any més tard, es va introduir una distinció entre els recàrrecs per tercera matrícula i per quarta o successives, i els recàrrecs van passar a ser, respectivament, del 20%, 160% i 260%. El proper curs 2013-2014, una assignatura matriculada per segona vegada costarà un 23% més que en matricular-la per primer cop. La tercera vegada costarà un 166% més, i les vegades successives un 268% més.

En conseqüència, l'anàlisi del preu dels crèdits matriculats per curs, tot i la seva importància, resulta insuficient, i es fa necessari analitzar l'evolució del preu total dels estudis conduents a les diverses titulacions.

**EL PREU DE LA
CARRERA**

Preus universitaris
2013-14 a Catalunya i
anàlisi de l'evolució del
preu total dels estudis

2**Metodologia**

Donada la diversitat de situacions que acabem de descriure, resultaria enormement laboriós i, el que és pitjor, poc significatiu intentar dur a terme un treball amb ambició exhaustiva, a causa de la diversitat de molts dels nous títols respecte dels anteriors.

Així doncs, hem dut a terme una selecció significativa de títols de diversos àmbits i diferents durades. Els criteris per a la selecció dels estudis analitzats han estat els següents:

1. Cobrir els cinc àmbits temàtics en que estan classificats els estudis universitaris: humanitats, ciències socials, enginyeries, ciències experimentals i ciències de la salut.
2. Cobrir les diverses tipologies (cicle curt, cicle llarg) d'estudis anteriors a la reforma dels plans d'estudis per a la seva adaptació a l'EEES.
3. Cobrir les diverses durades actuals dels estudis: 4 anys, 6 anys, sols grau i grau + màster amb atribucions professionals.
4. Cobrir tots els nivells de preus establerts pel Govern de la Generalitat de Catalunya (nivells 1, 2, 3 i 4 el 2007-08, nivells A, B i C el 2013-14).
5. Triar estudis per a les quals existeixi una equivalència clara entre la titulació pre-EEES i la titulació adaptada a l'EEES.
6. Triar titulacions que siguin fàcilment identificables per a la ciutadania no experta en qüestions universitàries.

El resultat de la tria es mostra a la taula de la pàgina següent:

EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris
2013-14 a Catalunya i
anàlisi de l'evolució del
preu total dels estudis

2

METODOLOGIA

Àmbit	Titulació	Pre-EEES (2007-08)	EEES (2013-14)
Humanitats	Història	Cicle llarg, 300 crèdits, nivell 1	Grau, 240 ECTS, nivell A
	Traducció i interpretació (anglès)	Cicle llarg, 300 crèdits, nivell 2	Grau, 240 ECTS, nivell B
	Informació i documentació	Cicle curt, 186 crèdits, nivell 2	Grau, 240 ECTS, nivell B
	Mestre d'educació primària	Cicle curt, 190 crèdits, nivell 2	Grau, 240 ECTS, nivell A
Ciències Socials	Economia	Cicle llarg, 300 crèdits, nivell 2	Grau, 240 ECTS, nivell A
	Dret	Cicle llarg, 300 crèdits, nivell 1	Grau, 240 ECTS, nivell A
	Treball social	Cicle curt, 185 crèdits, nivell 1	Grau, 240 ECTS, nivell A
Enginyeries i arquitectures	Enginyeria industrial	Cicle llarg, 375 crèdits, nivell 4	Grau + Màster, 240 + 120 ECTS, nivell C
	Enginyeria tècnica industrial (esp. mecànica)	Cicle curt, 225 crèdits, nivell 3	Grau, 240 ECTS, nivell C
	Enginyeria informàtica	Cicle llarg, 375 crèdits, nivell 3	Grau, 240 ECTS, nivell C
	Enginyeria tècnica informàtica de sistemes	Cicle curt, 225 crèdits, nivell 3	Grau, 240 ECTS, nivell C
	Arquitectura	Cicle llarg, 375 crèdits, nivell 3	Grau, 330 ECTS, nivell B
	Arquitectura tècnica	Cicle curt, 250 crèdits, nivell 3	Grau, 240 ECTS, nivell B
Ciències experim.	Biologia	Cicle llarg, 320 crèdits, nivell 4	Grau, 240 ECTS, nivell B
	Física	Cicle llarg, 300 crèdits, nivell 3	Grau, 240 ECTS, nivell B
Ciències de la salut	Medicina	Cicle llarg, 450 crèdits, nivell 4	Grau, 360 ECTS, nivell C
	Farmàcia	Cicle llarg, 330 crèdits, nivell 4	Grau, 300 ECTS, nivell B
	Infermeria	Cicle curt, 230 crèdits, nivell 4	Grau, 240 ECTS, nivell C

EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris
2013-14 a Catalunya i
anàlisi de l'evolució del
preu total dels estudis

2**METODOLOGIA**

La decisió de quin curs comparar amb el 2013-14 s'ha pres atenent als criteris següents:

1. Allunyar el mínim possible en el temps els dos cursos objecte de comparació.
2. Garantir que el curs de referència és representatiu d'una situació estable quant a:
 - a. la implantació dels plans d'estudis (no és convenient dur a terme comparacions amb cursos en els quals conviuen dos plans d'estudis simultàniament, ja que això distorsiona les dades),
 - b. les proporcions de crèdits matriculats per 1^a, 2^a, 3^a i successives vegades,
 - c. el preu per crèdit dels diversos estudis.

Per això es compara la situació del curs 2013-14 amb la del curs 2007-08, que és el darrer en què sols existien titulacions no adaptades a l'EEES.

Finalment, el càlcul del preu dels estudis complets de cadascuna de les titulacions analitzades ha estat duta a terme tenint en compte les consideracions següents:

1. Per a cada titulació s'han emprat els plans d'estudis que li corresponien, abans de la seva adaptació a l'EEES i després d'aquesta, a una mateixa universitat, la qual ha estat triada tot garantint que els estudis en siguin representatius.
2. A manca de dades recents sobre l'índex de repetició de matèries, el nombre de crèdits (2007-08) i de crèdits ECTS (2013-14) de què consta cada carrera s'ha ponderat de forma proporcional a la distribució dels crèdits matriculats per 1^a, 2^a, 3^a, 4^a i successiva vegades el curs 2007-08. D'aquesta manera, el preu calculat correspon a un estudiant "mitjà" de la titulació de què es tracti. De fet, aquesta és necessàriament una estimació a la baixa del preu mitjà dels estudis, ja que en totes les titulacions es produeix una certa proporció d'abandonaments inicials, que distorsiona a l'alça la proporció de primeres matriculacions.
3. A aquesta estimació del preu dels crèdits matriculats s'hi han afegit les taxes de gestió de l'expedient i les pròpies de cada universitat corresponents al nombre d'anys previstos al pla d'estudis (de nou, una estimació a la baixa de les taxes pagades, ja que no s'ha previst que la repetició d'assignatures comporti més anys de durada dels estudis) i la taxa per expedició del títol.

EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris
2013-14 a Catalunya i
anàlisi de l'evolució del
preu total dels estudis

2

METODOLOGIA

4. Tots els càlculs estan fets en euros constants del 2013, per descomptar l'efecte de la inflació. No obstant l'increment nominal és rellevant en un moment en el que s'han reduït els ingressos de les famílies i en el qual els increments de preus coincideixen amb la reducció del finançament públic de les universitats i de les retribucions dels seus treballadors.

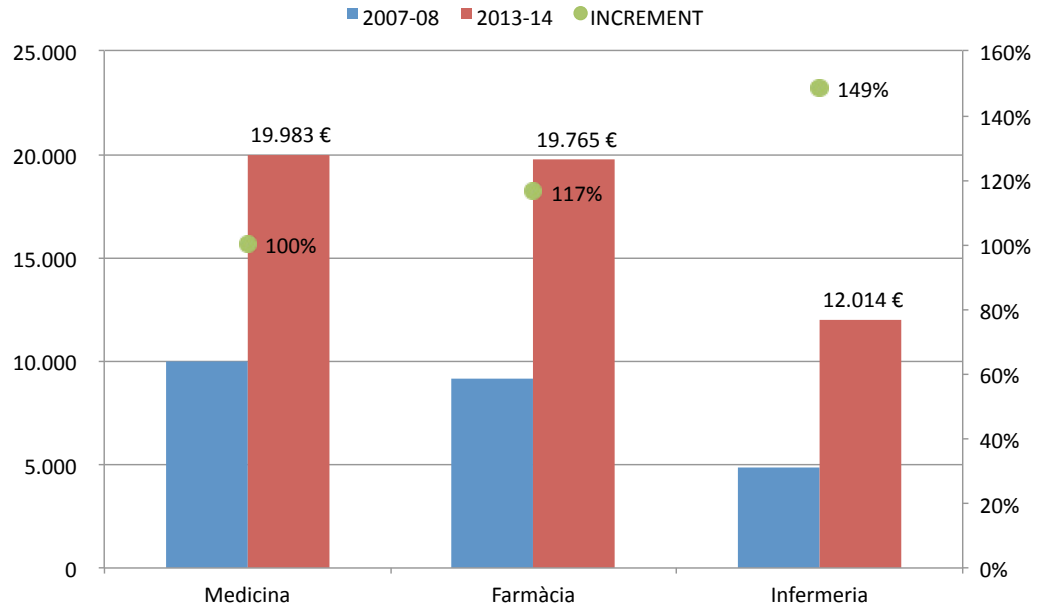
EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris 2013-14 a Catalunya i anàlisi de l'evolució del preu total dels estudis

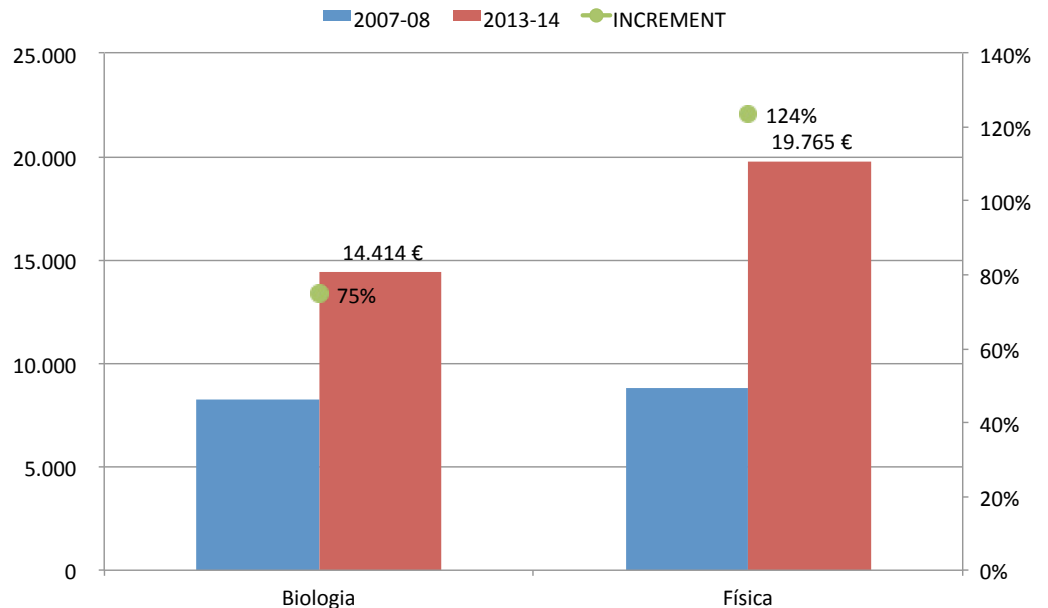
3

Resultats

PREU TOTAL DE LA CARRERA
Ciències de la salut
(en euros constants de 2013)

PREU TOTAL DE LA CARRERA
Ciències experimentals
(en euros constants de 2013)

EL PREU DE LA CARRERA

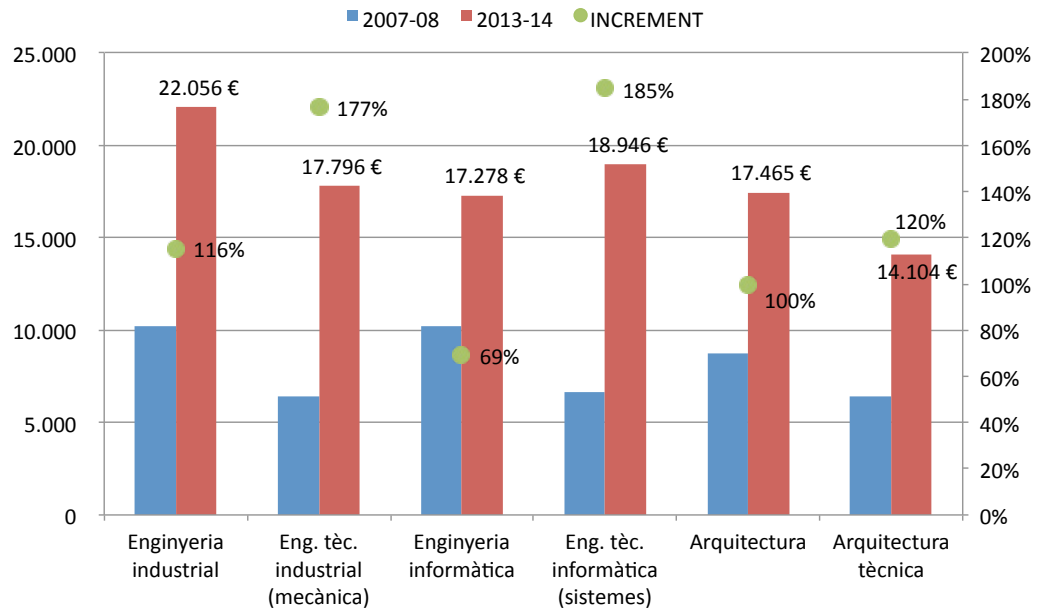
Preus universitaris 2013-14 a Catalunya i anàlisi de l'evolució del preu total dels estudis

3

RESULTATS

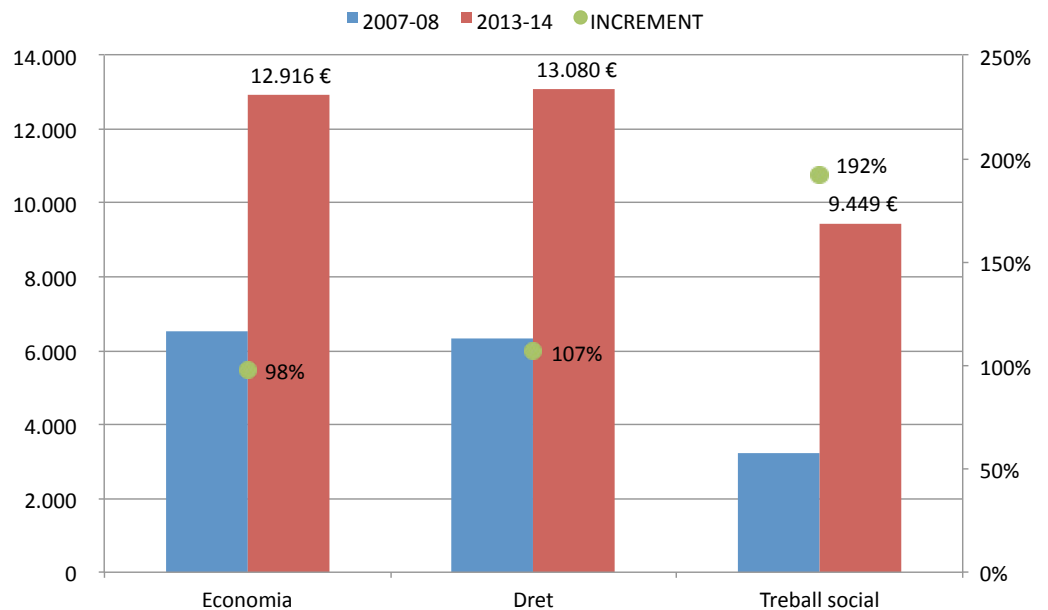
PREU TOTAL DE LA CARRERA

Enginyeries i arquitectures
(en euros constants de 2013)

PREU TOTAL DE LA CARRERA

Ciències socials i jurídiques
(en euros constants de 2013)

EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris 2013-14 a Catalunya i anàlisi de l'evolució del preu total dels estudis

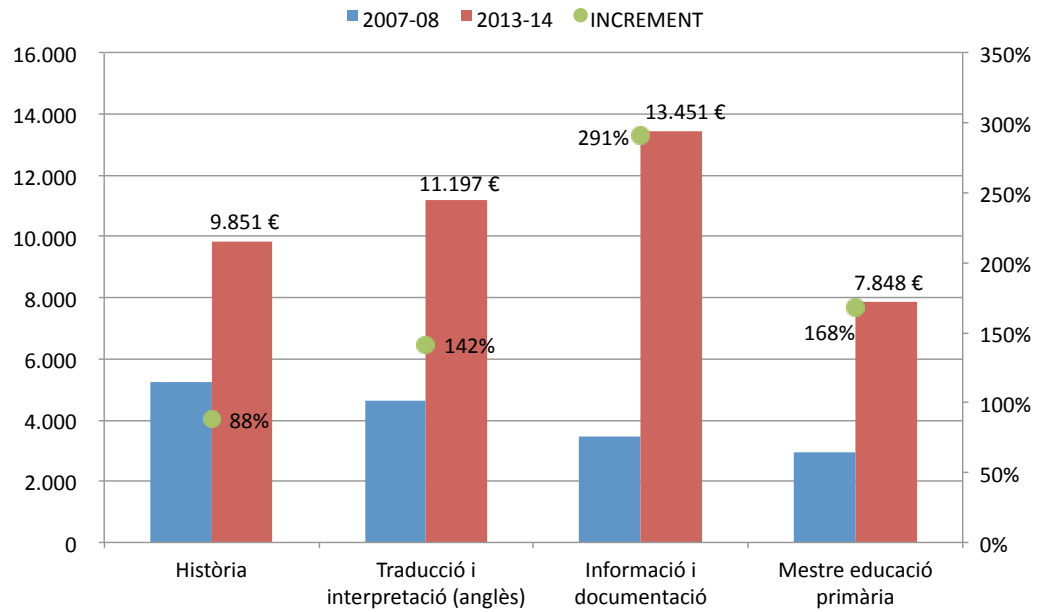
3

RESULTATS

PREU TOTAL DE LA CARRERA

Humanitats

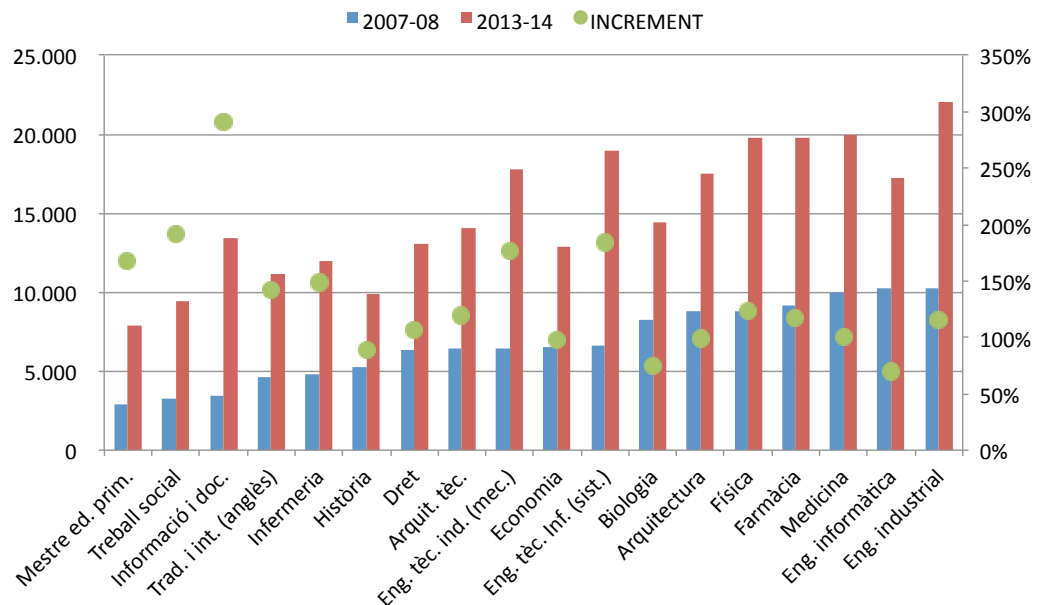
(en euros constants de 2013)

PREU TOTAL DE LA CARRERA

ordenat segons preus 2007-08

(en euros constants de 2013)

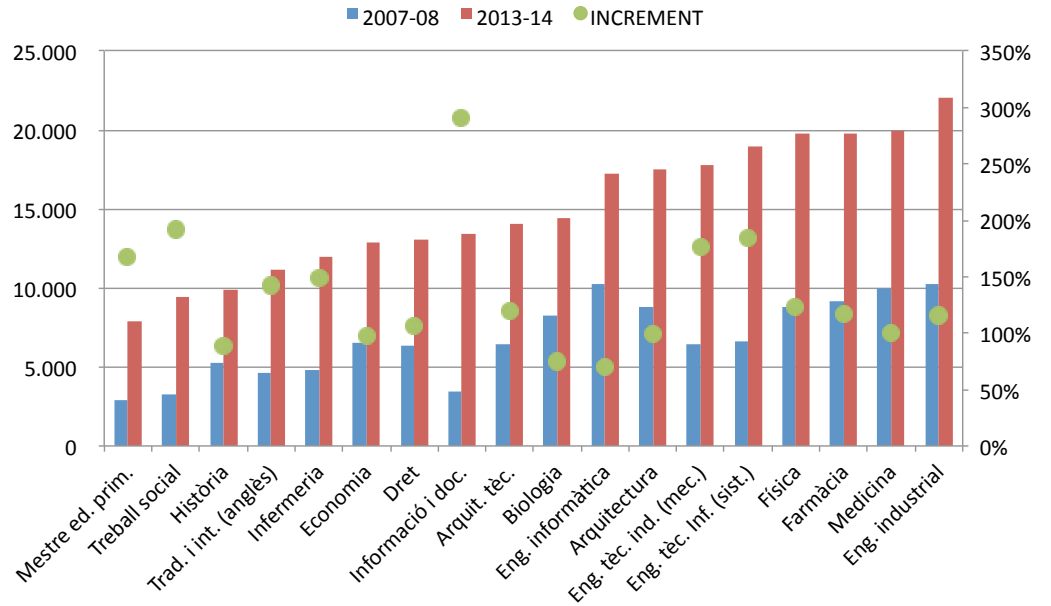
EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris 2013-14 a Catalunya i anàlisi de l'evolució del preu total dels estudis

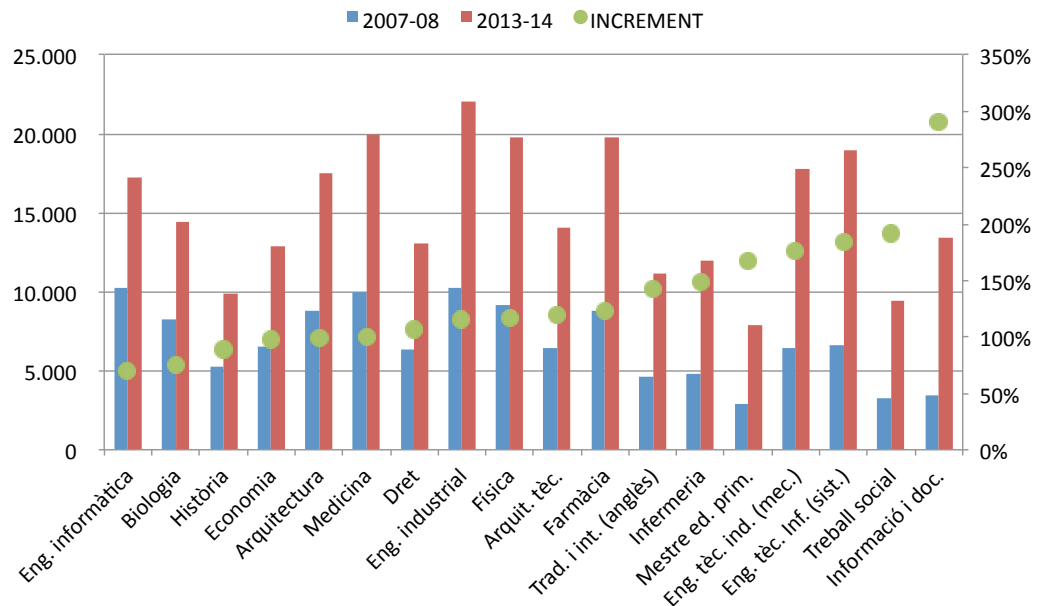
3

RESULTATS

**PREU TOTAL DE LA CARRERA
ordenat segons preus 2013-14
(en euros constants de 2013)**

**PREU TOTAL DE LA CARRERA
ordenat segons increments
(en euros constants de 2013)**

EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris 2013-14 a Catalunya i anàlisi de l'evolució del preu total dels estudis

4

Novetats per al curs 2013-14

Els elements més destacats del decret del Govern que fixa els preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques de Catalunya per al curs 2013-14 són els següents:

- Als estudis de grau d'enginyeria, el preu del crèdit matriculat per primera vegada augmenta nominalment un 10,5%, la qual cosa correspon a un increment real d'un 8,1%, un cop descomptada la inflació. El preu dels crèdits repetits s'incrementa un 12,9% nominal (11,8% real). La resta de preus (taxes per matriculació o expedició de títols) s'incrementen amb l'IPC (2,2% nominal). D'acord amb la nostra estimació, uns estudis complets d'Enginyeria Industrial passen a costar 22.000€ i uns d'Enginyeria Tècnica Industrial (especialitat Mecànica) 17.000€.
- A la resta d'estudis de grau, es congela el preu del crèdit en primera matrícula, i el preu dels crèdits repetits s'incrementa amb l'IPC, és a dir un 2,2%, a l'igual que les taxes de matriculació i per expedició del títol.
- El preu del crèdit i de les taxes preexistents en els estudis de màster augmenta amb l'IPC un 2,2%, i s'hi afegeix una nova taxa de 30€ en concepte d'estudi de la sol·licitud d'admissió.
- Els preus a la Universitat Oberta de Catalunya experimenten un increment nominal del 4,2% en tots els estudis, tant de grau com de màster. Els 60 crèdits d'un curs de grau costaran el curs 2013-14 entre un mínim de 1.225,20 € i un màxim de 1.368 €, és a dir, entre 50 i 55 euros més que el curs 2012-13.

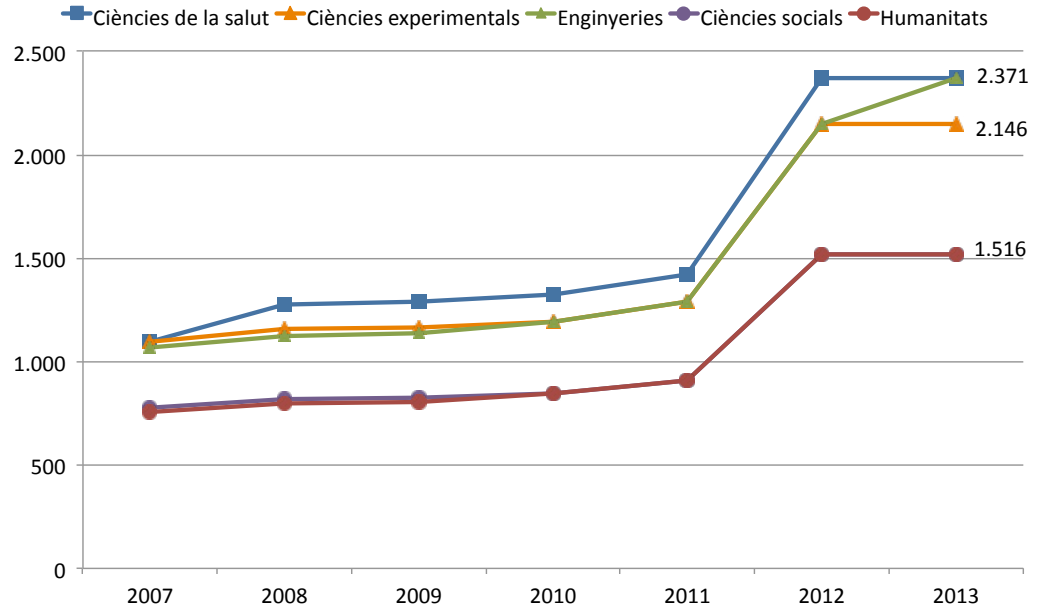
EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris 2013-14 a Catalunya i anàlisi de l'evolució del preu total dels estudis

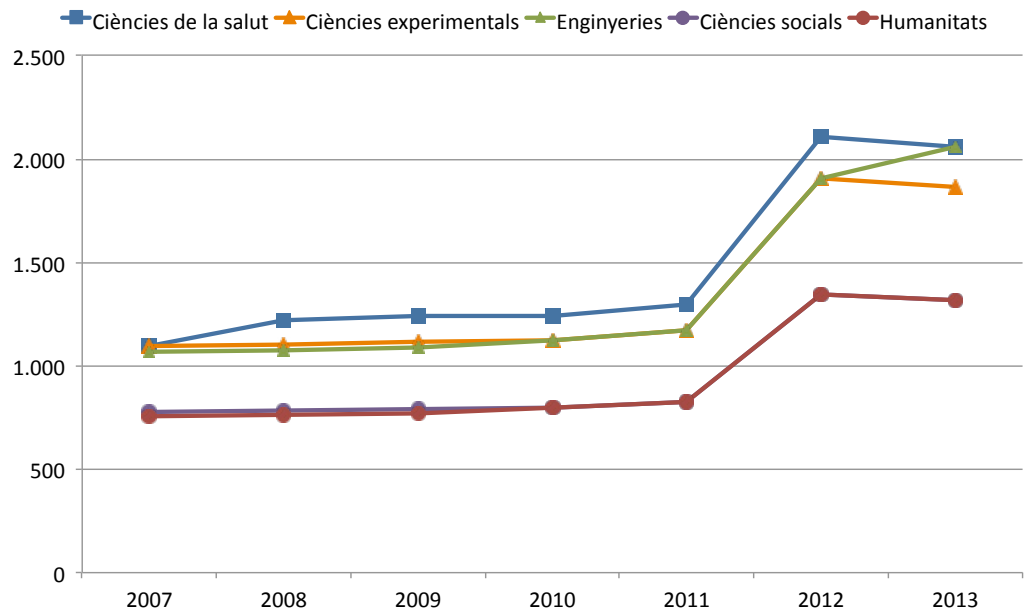
4

NOVETATS PER AL CURS 2013-14

EVOLUCIÓ DEL PREU D'UN CURS DE GRAU en euros corrents

EVOLUCIÓ DEL PREU D'UN CURS DE GRAU en euros constants de 2007

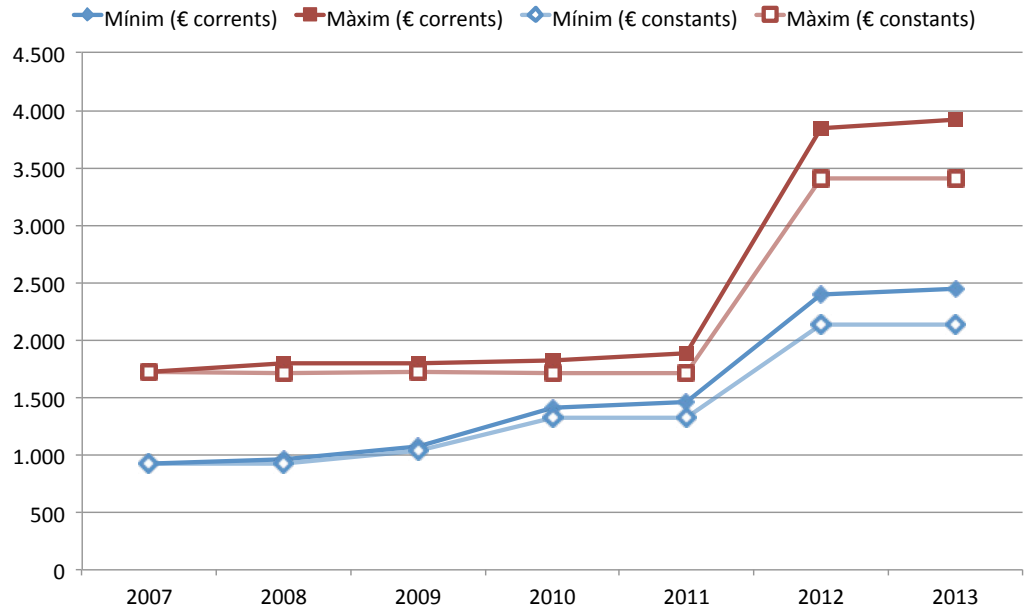
EL PREU DE LA CARRERA

Preus universitaris 2013-14 a Catalunya i anàlisi de l'evolució del preu total dels estudis

4

NOVETATS PER AL CURS 2013-14

EVOLUCIÓ DEL PREU D'UN CURS DE MÀSTER

Juliol 2013

www.observatoriuniversitari.org